

การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผล นักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)*

ประวิทย์ รักษาแสง¹ ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน²

(วันที่รับบทความ: 21 สิงหาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ: 5 พฤศจิกายน 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 12 พฤศจิกายน 2564)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) 2) พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบทดสอบ แบบประเมินการใช้โปรแกรม วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไข ข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) พบว่า 1.1) ปัญหาเกิดจากนักเรียนขาดกระบวนการคิดจากเรื่องที่อ่าน ขาดทักษะกระบวนการอ่านจับใจความ มีปัญหาด้านความเข้าใจในใจความสำคัญ ขาดทักษะการตีความเนื้อเรื่อง ขาดกระบวนการอ่านเพื่อการสื่อสาร มีปัญหาด้านทักษะที่จะวิเคราะห์เนื้อเรื่อง การให้ข้อโต้แย้งจากมุมมองของตนเองยังไม่มีเหตุผล 1.2) สาเหตุเกิดจาก ขาดแรงจูงใจในการเรียน ขาดกระบวนการคิดจากเรื่องที่อ่าน ไม่สามารถอ่านจับใจความได้ ขาดความเข้าใจ ในการอ่านจับใจความสำคัญ ไม่สามารถการตีความเนื้อเรื่องเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ขาดทักษะ ที่จะวิเคราะห์เนื้อเรื่อง นักเรียนให้การโต้แย้งโดยใช้มุมมองของตนเองไม่นำเนื้อความมาใช้ในการโต้แย้งเหตุผล 1.3) แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องแยกออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านนักเรียน เพิ่มการฝึกอ่านบทความในชีวิตประจำวัน ให้มากขึ้น มีการนำข้อสอบมาให้นักเรียนฝึกทดสอบเป็นประจำ 2. ด้านครู จัดกิจกรรมแบบ SQ4R, CIRC, KWL – Plus, MAI แทรกตัวอย่างบทความให้นักเรียนได้มีการฝึกเป็นประจำ กำหนดให้นักเรียนให้อ่านบทความจำนวน 2 เรื่อง ต่อสัปดาห์ 2. ผลการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียน ร่วมกับนานาชาติ (PISA) พบว่า โปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียน ร่วมกับนานาชาติ (PISA) ประกอบด้วย 20 หน่วย รวมการปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ ในหน่วยที่ 1 และ 20 ประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การวัดและประเมินผล ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาโปรแกรม, การรู้เรื่องการอ่าน, โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2564

¹ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, E-mail: kruwit122@gmail.com

² รองศาสตราจารย์, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Reading Literacy Enhancement Program by Program for International Student Assessment (PISA)*

Prawit Ruksasaeng¹ Songsak Phusee – orn²

(Received: August 21, 2021; Revised: November 5, 2021; Accepted: November 12, 2021)

Abstract

The objectives of this research were 1) to study problems, causes and solutions for defects in reading literacy according to the Program for International Student Assessment (PISA) 2) Develop a program to promote reading literacy. According to the Program for International Student Assessment (PISA) The sample of students at two of the 35 instruments used in the research was at an interview , observation, testing and evaluation of the program. Data were analyzed by mean, standard deviation. The results showed that 1.The result of the study of the problem causes and solutions for reading literacy defects according to the Program for International Student Assessment (PISA) guidelines, it was found that 1.1) The problem arises from students' lack of thinking process from what they read, lack of reading comprehension skills have difficulty understanding the essence, lack of interpretation skills lack of reading process for media .There is a skill problem in analyzing the story. Giving arguments from one's own perspective is unreasonable. 1.2) The cause is due to lack of motivation in learning. Lack of thought process from reading unable to read comprehension ,lack of reading comprehension in inability to interpret the passages to lead to an understanding of what is read lack of skill to analyze the story Students make arguments using their own point of view, not arguing with arguments. 1.3) Guidelines for solving the deficiencies are divided into 2 areas as follows: 1. Students side: Increase practice of reading articles in daily life more. Exams are brought to students to practice testing regularly. 2. Teachers organize activities like SQ4R, CIRC, KWL – Plus, MAI to insert sample articles for students to practice regularly. Assign students to read two articles per week. 2. The results of the program development revealed that the program consisted of 20 units, including orientation and final orientation in units 1 and 20, consisting of objectives, content, media, and process of activities. measurement and evaluation Overall expert evaluation results There is a high level of suitability.

Keywords: Program Development, Reading Literacy, Program for International Student Assessment (PISA)

* Research Article from Thesis for the Doctor of Philosophy Program in Educational Research and Evaluation, Mahasarakham University, 2021

¹ Ph.D. Student in Educational Research and Evaluation, Faculty of Education, Mahasarakham University, E-mail: kruwit122@gmail.com

² Associate Professor, Educational Research and Evaluation, Department of Educational Research and Development, Faculty of Education, Mahasarakham University

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้ร่วมมือกับองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) ดำเนินโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของระบบการศึกษาของประเทศสมาชิกและประเทศร่วมโครงการ โดยประเมินความสามารถในการใช้ความรู้และทักษะของนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ประเทศไทยเข้าร่วมโครงการ PISA มาตั้งแต่ต้นจนครบสามครั้งในการประเมินรอบที่หนึ่ง (Phase I : PISA 2000 PISA 2003 และ PISA 2006) และปัจจุบันอยู่ในช่วงการประเมินรอบที่สอง (Phase II : PISA 2009 PISA 2012 และ PISA 2015) การประเมินผลในแต่ละครั้งสามารถให้ข้อมูลคุณภาพการศึกษาของชาติ ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่ายและสาธารณชน ควรต้องได้รับรู้ว่า ระบบการศึกษาของเราได้เตรียมเยาวชนของชาติให้พร้อมที่จะเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และมีสมรรถนะในการแข่งขันกับประชาคมโลกเพียงใด(โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2558: บทนำ)

จากผลการประเมินสมรรถนะการรู้เรื่องการอ่าน โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ ในปี 2000 พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 431 คะแนน ปี 2003 พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 420 คะแนน ปี 2006 พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 417 คะแนน ปี 2009 พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 421 คะแนน ปี 2012 พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 441 คะแนน และปี 2015 พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 409 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งผลคะแนนของนักเรียนไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า OECD ดังนั้น หากเปรียบเทียบผลการศึกษาของนักเรียนไทยเทียบกับนักเรียนจากประเทศในเอเชีย พบว่า ส่วนมากนักเรียนจากประเทศในเอเชียมีความรู้และทักษะการอ่านอยู่ในกลุ่มสูงสุดเกือบทั้งสิ้น ยกเว้นไทยกับอินโดนีเซียอยู่ในกลุ่มต่ำ แต่อินโดนีเซียมีแนวโน้มดีกว่าไทยเพราะนักเรียนมีคะแนนสูงขึ้นเมื่อเทียบกับ PISA 2000 อีกทั้งไทยมีช่องว่างห่างจากประเทศบนสุดเท่ากับ 1.3 S.D. ซึ่งอาจเทียบเท่ากับห่างกันเท่ากับเวลาเรียนในโรงเรียนถึง 3 ปี (โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2557: 95-121)

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ควรที่จะดำเนินการเพียงสืบเสาะหรือวิเคราะห์แนวทางที่ประสบความสำเร็จในการทำข้อสอบเพียงอย่างเดียว หรือกระตือรือร้นเพียงเน้นการอบรมเตรียมพร้อมก่อนสอบในช่วงเวลาสั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นทางลัดช่วยให้การสอบประสบความสำเร็จในระบบการสอบแข่งขันอย่างที่หลายคนเคยชิน ซึ่งไม่เพียงพอต่อสร้างประชาชนให้เป็นผู้รักการอ่านได้อย่างแท้จริง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรลดบทบาทเรียนหรือศึกษาแนวทางของประเทศที่พัฒนาแล้วที่ประสบความสำเร็จในการสร้างนักอ่านอย่างจริงจัง เพราะ

ทุกคนทราบกันดีอยู่แล้วว่า การสร้างนิสัยรักการอ่าน ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลประกอบการอ่านและการเรียนรู้ของประชาชนในชาติต้องใช้เวลาบ่มเพาะสร้างเสริมนิสัยตั้งแต่วัยเด็ก ดังนั้น ผลการสอบ PISA จึงเสมือนเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยให้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและหันมาให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อมเด็กและเยาวชนให้เป็นนักอ่าน นักเรียนรู้ ประกอบไปด้วยทักษะในการวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูลได้ ซึ่งดังกล่าวล้วนเป็นรากฐานที่สำคัญในการที่จะพัฒนาคน พัฒนาชาติในทุก ๆ ด้านต่อไป (โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554: 9-81)

จากความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาการแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในที่จะพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การรู้เรื่องการอ่าน(Reading literacy)

การรู้เรื่องการอ่านเป็นเรื่องที่ PISA ให้น้ำหนักสำคัญเป็นหลักในการประเมินครั้งแรกของรอบแรก (PISA 2000) และอีกครั้งในการประเมินครั้งแรกของรอบที่สอง (PISA 2009) ส่วนใหญ่กรอบโครงสร้างการประเมินของ PISA 2009 ยังคงเหมือนกับ PISA 2000 เพราะมีจุดประสงค์ที่ต้องการติดตามแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามเวลา ถึงกระนั้นก็ตาม PISA ยังต้องการวิวัฒนาการและผสมผสานพัฒนาการใหม่ ๆ ในด้านทฤษฎีและแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ดังนั้นในกรอบโครงสร้างใหม่ก็จะเห็นถึงพัฒนาการใหม่ ๆ รวมอยู่ด้วย ซึ่งสะท้อนถึงความรู้และความเข้าใจในธรรมชาติของการอ่านที่เปลี่ยนแปลงไปในโลก เป็นต้นว่า มีพัฒนาการและความก้าวหน้าในการอ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นต้น

“การรู้เรื่องการอ่านเป็นความเข้าใจ (understanding) การใช้ (using) การสะท้อน (reflecting) และความรักและผูกพันกับการอ่าน (engaging) ในถ้อยความที่เป็นข้อเขียน (written texts) ที่ได้อ่านเพื่อไปบรรลุเป้าหมายของแต่ละคน เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพของตน และเพื่อมีส่วนร่วมในกระบวนการ

ของสังคม” สำหรับรายละเอียดของคำนิยามการรู้เรื่องการอ่าน และคำอธิบายขยายความในรายละเอียดของนิยาม มีอยู่ในเอกสารการประเมินผลของ PISA เรื่อง กรอบโครงสร้างการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA2009 พิมพ์เผยแพร่โดย สสวท. (สสวท., 2554)

การประเมินการอ่าน ใน PISA 2009 ให้ความสำคัญกับลักษณะเด่น ๆ ของถ้อยความ โดยพิจารณาองค์ประกอบหลักสี่ประการ ได้แก่ 1. ตัวสื่อ : สิ่งพิมพ์ และอิเล็กทรอนิกส์ 2. สิ่งแวดล้อม: ผู้เขียน และข่าวสาร 3. รูปแบบของถ้อยความ : ต่อเนื่อง ไม่ต่อเนื่อง และทั้งสองแบบผสมกัน 4. ส่วนของถ้อยความ: พรรณนา บรรยาย บอกเล่าอธิบายเหตุผลโต้แย้ง คำสั่ง และการติดต่อทางธุรกิจ ในปี ค.ศ. 2015 PISA ได้กำหนดสมรรถนะด้านการรู้เรื่องการอ่านไว้ดังนี้(OECD: 2016: 47-61)

1. การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and retrieve)
 - 1.1 รู้ขอบเขตของข้อมูลว่าข้อมูลที่เรากำลังต้องการอยู่ในตำแหน่งใด ของเรื่องที่อ่าน
 - 1.2 จำแนกความเหมือนและความต่างของข้อมูลที่มีอยู่ในเนื้อเรื่อง
2. การบูรณาการและตีความ (Integrate and interpret)
 - 2.1 แสดงความเข้าใจโดยสามารถระบุใจความสำคัญหรือ จุดประสงค์ของเรื่อง
 - 2.2 เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
 - 2.3 ตีความเนื้อเรื่องเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ ลึกซึ้งยิ่งขึ้น
3. การสะท้อนและประเมิน (Reflect and evaluate)
 - 3.1 วิเคราะห์เนื้อเรื่อง รูปแบบ และวิธีการเขียนของเรื่องที่อ่าน
 - 3.2 ประเมิน แสดงความคิดเห็น และให้ข้อโต้แย้งจาก มุมมองของตนเองได้

จากสมรรถนะด้านการรู้เรื่องการอ่าน ทั้ง 3 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and retrieve) การบูรณาการและตีความ (Integrate and interpret) และการสะท้อนและประเมิน (Reflect and evaluate) ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นกรอบในการดำเนินการวิจัย ทั้ง 2 ระยะ คือระยะที่ 1 การศึกษาสภาพ สาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) และระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

ระเบียบวิธีวิจัย

ประเภทของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ survey research (บุญชม ศรีสะอาด, และคณะ, 2558: 65)

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพ สาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้คะแนนผลสอบ การรู้เรื่องการอ่าน โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ในปี พ.ศ.2558 (PISA 2015) สูงสุด 3 อันดับของประเทศไทย ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 3 คน ครู 15 คน นักเรียน 21 คน และผู้ปกครอง 21 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และครู โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 (นครพนม-มุกดาหาร) ที่รับผิดชอบการสอบ การรู้เรื่องการอ่าน โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ประกอบด้วย ครู 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตาราง 1 จำนวน ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองของกลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน	ผู้ปกครอง	รวม
โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช	1	5	7	7	20
โรงเรียนยโสธรพิทยาคม	1	5	7	7	20
โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล	1	5	7	7	20
รวม	3	15	21	21	60

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนท่าจำปาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 (นครพนม-มุกดาหาร) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 27 คน จำนวน 1 ห้องเรียน โดยใช้โปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะด้านการรู้เรื่องการอ่าน ทั้ง 3 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and retrieve) การบูรณาการและตีความ (Integrate and interpret) และการสะท้อนและประเมิน (Reflect and evaluate)

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพ สาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์การศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) 2. แบบสัมภาษณ์สภาพการดำเนินแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) 3. แบบสัมภาษณ์แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) 4. แบบสังเกตสภาพการดำเนินแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) 5. แบบสังเกตแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) และระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) และแบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร ตำรา งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องและนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 ศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) มาใช้ในขั้นตอนการสร้างโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

1.2 ผู้วิจัยกำหนดแนวคิดและเนื้อหาตามความมุ่งหมายของการวิจัยและนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 ศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

1.3 สร้างโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและจุดมุ่งหมายของกิจกรรมแต่ละครั้ง เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความครบถ้วนของเนื้อหา รูปแบบและการใช้ภาษา นำโปรแกรมมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

นำโปรแกรมที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความครอบคลุมเรื่องที่จะวัด ผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน

2.1 รวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่าน นำมาปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยการปรับแก้ ขนาดรูปภาพ ระยะเวลาในการดำเนินการ พบว่าความเหมาะสมของ โปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) รวมมีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.31$ $SD = 0.91$) แล้วนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำโปรแกรมไปใช้

2.2 นำโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ที่พัฒนาเสร็จเรียบร้อยแล้วผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) ต่อไป การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) เป็นแบบอัตนัยและปรนัย มีขั้นตอนดังนี้

1. การสร้าง

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร ตำรา งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องและนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 ศึกษาสาเหตุและแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) มาใช้ในขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยข้อสอบได้ทำการคัดเลือกมาจากโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

1.2 ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของแบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ตามความมุ่งหมายของการวิจัยและนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 ศึกษาสาเหตุและแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ

1.3 สร้างแบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและจุดมุ่งหมายของกิจกรรมแต่ละครั้งจำนวน 1 ชุด 51 ข้อ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความครบถ้วนของเนื้อหา รูปแบบและการใช้ภาษา นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 นำแบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทุกข้อ โดยมีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.78-1.00

2.2 รวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการใช้สำนวนภาษา ความครอบคลุมในแต่ละด้านว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ให้ไว้ แล้วนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แล้วได้นำแบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ไปทดลองใช้ (Try out)

2.3 นำแบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนท่าจำปาวิทยา ตำบลท่าจำปา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครพนม จำนวน 27 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 มาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าความยาก (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discriminant Power) และค่าความเชื่อมั่น โดยหาด้วยวิธีของ Kuder-Richardson (KR-20) ของข้อสอบ แบบปรนัย พบว่า ข้อสอบที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 5 ข้อจาก 6 ข้อ โดยข้อสอบที่คัดเลือกไว้มีค่าความยาก (P) ตั้งแต่ 0.26-0.52 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.21-0.50 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.57 และข้อสอบแบบอัตนัย พบว่า ข้อสอบที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 35 ข้อจาก 45 ข้อ โดยข้อสอบที่คัดเลือกไว้มีค่าความยาก (P) ตั้งแต่ 0.20-0.56 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.21-0.71 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Coefficient Alpha) เท่ากับ 0.97

2.4 จัดพิมพ์แบบทดสอบการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อกำหนดวัน เวลา ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และจัดเตรียมเครื่องมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย 1.1 แบบสัมภาษณ์ การศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) 1.2 แบบสัมภาษณ์สภาพการดำเนินแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) 1.3 แบบสัมภาษณ์แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) 1.4 แบบสังเกตสภาพการดำเนินแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) 1.5 แบบสังเกตแนวปฏิบัติที่ดี

(Best Practice) แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA)

2. วางแผนการดำเนินงานก่อนนำเครื่องมือไปใช้ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มเป้าหมาย และอธิบายให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 ศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามสภาพความเป็นจริง

3. นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลโดยนำแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์จากการสัมภาษณ์รายบุคคลมาตรวจสอบความถูกต้องโดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วย ค่าสหสัมพันธ์ความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยาก (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discriminant Power) และค่าความเชื่อมั่นโดยหาด้วยวิธีของ Kuder-Richardson (KR-20) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) พบว่า 1.1) ปัญหาเกิดจากนักเรียนขาดกระบวนการคิดจากเรื่องที่อ่าน ขาดทักษะกระบวนการอ่านจับใจความ มีปัญหาด้านความเข้าใจในใจความสำคัญ ขาดทักษะการตีความเนื้อเรื่อง ขาดกระบวนการอ่านเพื่อการสื่อ มีปัญหาด้านทักษะที่จะวิเคราะห์เนื้อเรื่อง การให้ข้อโต้แย้งจากมุมมองของตนเองยังไม่มีเหตุผล 1.2) สาเหตุเกิดจากขาดแรงจูงใจในการเรียน ขาดกระบวนการคิดจากเรื่องที่อ่าน ไม่สามารถอ่านจับใจความได้ ขาดความเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญ ไม่สามารถตีความเนื้อเรื่องเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ขาดทักษะที่จะวิเคราะห์เนื้อเรื่อง นักเรียนให้การโต้แย้งโดยใช้มุมมองของตนเองไม่นำเนื้อความมาใช้ในการโต้แย้งเหตุผล 1.3) แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องแยกออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านนักเรียน เพิ่มการฝึกอ่านบทความในชีวิตประจำวันให้มากขึ้น มีการนำข้อสอบมาให้นักเรียนฝึกทดสอบเป็นประจำ 2) ด้านครู จัดกิจกรรมแบบ SQ4R, CIRC, KWL – Plus, MAI แทรกตัวอย่างบทความให้นักเรียนได้มีการฝึกเป็นประจำ กำหนดนักเรียนให้อ่านบทความจำนวน 2 เรื่อง ต่อสัปดาห์

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) พบว่า โปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ประกอบด้วย 20 หน่วย รวมการปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ ในหน่วยที่ 1 และ 20 ประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การวัดและประเมินผล ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหา สาเหตุและหาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) พบว่า 11. ผลการศึกษาปัญหา สาเหตุและหาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) พบว่า

1.1) ปัญหาเกิดจากนักเรียนขาดกระบวนการคิดจากเรื่องที่อ่าน ขาดทักษะกระบวนการอ่านจับใจความ มีปัญหาด้านความเข้าใจในใจความสำคัญ ขาดทักษะการตีความเนื้อเรื่อง ขาดกระบวนการอ่านเพื่อการสื่อสาร มีปัญหาด้านทักษะที่จะวิเคราะห์เนื้อเรื่อง การให้ข้อโต้แย้งจากมุมมองของตนเองยังไม่มีเหตุผล

1.2) สาเหตุเกิดจากขาดแรงจูงใจในการเรียน ขาดกระบวนการคิดจากเรื่องที่อ่าน ไม่สามารถอ่านจับใจความได้ ขาดความเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญ ไม่สามารถการตีความเนื้อเรื่องเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ขาดทักษะที่จะวิเคราะห์เนื้อเรื่อง นักเรียนให้การโต้แย้งโดยใช้มุมมองของตนเองไม่นำเนื้อความมาใช้ในการโต้แย้งเหตุผล

1.3) แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องแยกออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านนักเรียน เพิ่มการฝึกอ่านบทความในชีวิตประจำวันให้มากขึ้น มีการนำข้อสอบมาให้ให้นักเรียนฝึกทดสอบเป็นประจำ 2. ด้านครู จัดกิจกรรมแบบ SQ4R, CIRC, KWL – Plus, MAI แทรกตัวอย่างบทความให้นักเรียนได้มีการฝึกเป็นประจำ กำหนดให้นักเรียนให้อ่านบทความจำนวน 2 เรื่อง ต่อสัปดาห์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธิดา โยธา (2559: 96-157) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการประเมินผล PISA ความมุ่งหมาย 1) เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการประเมินผล PISA 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการประเมินผล PISA ของครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ภาษาไทย จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มที่ 2 ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) จำนวน 520 คน และใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) จำนวน 600 คน โดยการสุ่มหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมแนวทางการรู้เรื่องการอ่านจำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบตัวบ่งชี้การส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการประเมินผล PISA ทั้ง 6 ด้าน 76 ตัวบ่งชี้ มีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ 0.68 ถึง 0.98 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยค่าน้ำหนักตั้งแต่ 0.803 ถึง 0.993 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อยคือ ด้านกลยุทธ์การสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการใช้สื่อและนวัตกรรมด้านการจัดแหล่งการเรียนรู้และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน น้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.993, 0.883, 0.870, 0.866, 0.861 และ 0.803 ตามลำดับ มีดัชนีวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าไค-สแควร์เท่ากับ 2494.23 ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.549 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 2704 ค่า GFI = 0.895 ค่า AGFI = 0.886 ค่า SRMR = 0.039 ค่า RMSEA = 0.000 แสดงว่า โมเดล

มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและผลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการประเมินผล PISA มีทั้งหมด 6 องค์ประกอบจำนวน 54 ข้อ ประภาพร ดวงโทโคตร (2559: 87-104) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จังหวัดอุดรธานี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และบึงกาฬ จำนวน 1,500 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจาก $\chi^2=290$, $df=250$, $\chi^2/df=0.991$, $p=0.06810$, $CFI=0.999$, $GFI=0.986$, $AGFI=0.987$, $RMSEA=0.00984$, $RMR=0.0974$ 2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมคือ เจตคติต่อการอ่าน การส่งเสริมการสอนของครู และความถนัดทางภาษา ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมคือการสนับสนุนของครอบครัวในการอ่าน

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) พบว่า โปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ประกอบด้วย 20 หน่วย รวมการปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ ในหน่วยที่ 1 และ 20 ประกอบไปด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การวัดและประเมินผล มีผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญโดยรวมเฉลี่ย 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 มีระดับความเหมาะสมของโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, $S.D.=0.91$) โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวคิดของ ดวงเดือน อ่อนน่วม (2529) Cooper, & Worden (1983) วัชรีย์ เหล่มตระกูล (2549) ซาลิณี เอี่ยมศรี (2549) ชนินทร สุขเจริญ (2551) มนัสวาสน์ โกวิททา (2551) และยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์ (2551) พบว่า โปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) มีองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดประสงค์ 2) ระยะเวลา 3) เนื้อหาสาระ 4) สื่อ 5) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม 6) การวัดและประเมินผล หลังจากที่ได้ดำเนินการสร้างโครงสร้างโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) เสร็จเรียบร้อยแล้ว จากนั้นจึงนำโครงสร้างโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน ได้ตรวจสอบและผลการประเมินโดยรวมเฉลี่ย 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 มีระดับความเหมาะสมของโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบเนื้อหามีความสอดคล้องกับช่วงวัยของผู้เรียน และสมรรถนะของการรู้เรื่องเรื่องการอ่าน ทั้ง 3 ทักษะ โดยกิจกรรมในโปรแกรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน

ตามแนวทางโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) เป็นเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเข้าถึงได้ง่ายสอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวัน และกระตุ้นความสามารถและความสนใจของผู้เรียนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. นักเรียนที่ไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ ผู้ที่จะนำเครื่องมือฉบับนี้ไปใช้ ควรมีการปูพื้นฐานด้านภาษาไทยให้กับนักเรียนที่จะเข้าร่วมโปรแกรมก่อนจึงสามารถนำเครื่องมือไปใช้ได้
2. ครูต้องมีความรู้ และความเข้าใจการทดสอบ โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) เนื่องจากครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับ รูปแบบของการทดสอบของโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) โดยมีการอิงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ของโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) และควรมีการสร้างคลังข้อสอบหรือพัฒนาข้อสอบบนคอมพิวเตอร์ online และ offline ของการเรียนรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และการแก้ปัญหาแบบร่วมมือ

เอกสารอ้างอิง

- โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2558). *ปัจจัยที่ทำให้ระบบโรงเรียนประสบความสำเร็จ ข้อมูลพื้นฐานจากโครงการ PISA 2012*. กรุงเทพฯ: เปเปอร์ พรีนซ์.
- โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2557). *ผลการประเมิน PISA 2012 คณิตศาสตร์ การอ่าน และวิทยาศาสตร์ นักเรียนรู้อะไร และทำอะไรได้บ้าง*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ณัฐธิดา โยธา. (2559). *การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการประเมินผล PISA*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด, และคณะ. (2558). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- ประภาพร ดวงโทโคตร. (2559). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- OECD. (2016). *PISA 2015 Assessment and Analytical Framework: Science, Reading, Mathematic and Financial Literacy, PISA*. Paris: OECD Publishing.
